

اعلام آمادگی چندباره برای آزادی زندانیان

● **صداسوسیما:** سخنگوی وزارت امور خارجه با تاکید بر اعلام آمادگی ایران برای مبادله زندانیان ایرانی و آمریکایی اظهار کرد: برای اینکه چگونه و با قالب‌هایی بتوانیم گروهان‌های ایرانی در آمریکا را آزاد و به کشور بازگردانیم بارها آمادگی خود را اعلام کرده‌ایم. سیدعباس موسوی گفت: تعداد زندانیان آمریکایی به دلیل مشکلات امنیتی در ایران مشخص است؛ همچنین با توجه به حسن نیت برخی از کشورها از جمله سفیر و دولت سوئیس پیشنهادی برای آزادسازی این افراد از بعد انسان‌دوستانه مطرح شد و ما نیز به این تلاش‌ها توجه کردیم و اقداماتی انجام شد. سخنگوی وزارت امور خارجه تاکید کرد: اگر زمینه مبادله زندانیان فراهم باشد و بتوانیم بی‌گناهی شهروندان ایرانی را که به اتهام بی‌اساس و واهی دوزدن تحریم‌های آمریکا که این تحریم‌ها یک جانبه، بی‌پایه و بی‌اساس است دنبال کنیم، تمام توان خود را برای آزادی آنها انجام خواهیم داد.

هوک: ترامپ آماده مذاکره با ایران است

● ایسنا: مسئول ویژه امور ایران در وزارت خارجه آمریکا گفت که ترامپ آماده گفت‌وگو با تهران است. براین‌ها هوک در گفت‌وگو با شبکه العربیه گفت: آمریکا نمی‌خواهد که نسخه دیگر حزب‌الله را در مرزهای عربستان ببیند. واشنگتن در تلاش است که هرگونه حمایت مالی ایران به حوش‌ها را متوقف کند و راهبرد ما در رابطه با ایران در سه محور است؛ تحریم‌های اقتصادی، انزوای دیپلماتیک و تهدید به استفاده از قدرت نظامی بازدارنده.

این مقام آمریکایی در رابطه با سوریه نیز مدعی شد: هدف ما خارج‌کردن نیروهای ایرانی از سوریه است، شبه‌نظامیان ایرانی تحرکات خود در خاک سوریه را از سر گرفته‌اند و به شمال این کشور منتقل شده‌اند. هوک گفت که هزینه بازسازی سوریه ۴۰۰ میلیارد دلار خواهد بود و روسیه این هزینه را پرداخت نمی‌کند و ما نیز تا زمان خروج کامل نیروهای ایرانی از سوریه هیچ پولی برای بازسازی این کشور پرداخت نخواهیم کرد. وی در ادامه مدعی شد: ایران ۷۰ درصد از بودجه حزب‌الله لبنان را می‌دهد و سیاست‌های آمریکا علیه تهران حزب‌الله را ضعیف کرد تا جایی که سیدحسن نصرالله دبیرکل این حزب درخواست کمک‌رسانی کرد. ما از نتایج تحریم‌هایی که علیه حزب‌الله وضع کردیم خشنود هستیم و از اقدام آلمان در قراردادن این حزب در لیست تروریست‌ها تمجید می‌کنیم. براین‌ها هوک در ادامه گفت‌وگوی خود با این شبکه سعودی مدعی شد: حزب‌الله لبنان که ایران آن را ساخت همان مشکلاتی را برای مردم لبنان ایجاد خواهد کرد که ملت ایران از آن رنج می‌برد. وی گفت: نسبت به تمدید تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران خوش‌بین هستیم و با هم‌پیمانان خود برای تمدید این تحریم‌ها علیه ایران در شورای امنیت تلاش می‌کنیم. رئیس گروه اقدام علیه ایران در وزارت خارجه آمریکا همچنین مدعی شد که انتخابات ایران جعلی بوده و ملت ایران مستحق «انتخابات حقیقی» است! براین‌ا هوک گفت که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا آماده مذاکره با ایران است و مایک پمپئو، وزیر خارجه این کشور نیز شروطی برای این مذاکره وضع کرده است. وی همچنین مدعی شد که ایران نفوذ خود را در عراق از دست داده است.

امیر بی‌پروا

پژوهشگر حقوق بین‌الملل

با خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸ و اعمال مجدد تحریم‌ها، شرکت‌های زیادی با واهمه از تحریم‌های آمریکا بر اساس منافع اقتصادی خود برخلاف قواعد حقوق بین‌الملل اقدام به بازنگری و در مناسبات مالی خود تجدید نظر کردند. اخیرا بانک‌های کره‌جنوبی در اقدامی یک‌جانبه تحت تأثیر فشارهای مقامات واشنگتن پول‌های ناشی از فروش نفت ایران به کره‌جنوبی را مسدود کرده‌اند و از نقل و انتقال آن و انجام اعمال تجاری و اقتصادی با وجوه مذکور که مبلغی حدود شش میلیارد دلار است جلوگیری کرده‌اند.

مبنای انسداد دارایی‌های ایران را بانک‌های کره‌جنوبی، تحریم‌های بعد از برجام ترامپ است که به جهت جلوگیری از اعمال تحریم‌های ثانویه علیه بانک‌ها و مؤسسات کراهی اعمال شده است. این اقدام که پول ناشی از فروش نفت ایران در کره‌جنوبی مسدود شده است، بر مبنای اعمال فشار تحریمی آمریکا، از طریق مکانیسم تحریم ثانویه صورت گرفته که البته از منظر حقوق بین‌الملل مشکوک است؛

اول، خروج یک‌جانبه آمریکا از برجام و

ابوالقاسم دلفی

سفیر پیشین ایران در فرانسه

با وجود شرایط پیچیده و در حال تحول بین‌المللی و اوضاع متشنج داخلی آمریکا به دنبال قتل جورج فلوید توسط پلیس نژادپرست این کشور که تظاهرات سراسری مردم ایالات مختلف آمریکا را علیه سیاست‌های ترامپ به دنبال داشته و نیز بحران جهانی ویروس کووید ۱۹ که همچنان مهارناپذیر به نظر می‌رسد، آژانس انرژی اتمی وین با انتشار گزارش اخیر بازرسان خود از تأسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران به نظر می‌رسد درصدد جلب افکار عمومی و ترغیب معارضان جمهوری اسلامی ایران برای تحرک بیشتر علیه فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران است.

آژانس با علم به برنامه پنج‌گانه جمهوری اسلامی ایران درخصوص چگونگی ادامه تعهدات کشور در قبال برجام، در آخرین گزارش خود در مورد ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران خاطرنشان می‌کند که این ذخایر از حدود هشت‌برابر میزان تعیین‌شده بر اساس موافقت‌نامه برجام عبور کرده است. بر پایه اظهارات بازرسان آژانس سازمان انرژی اتمی، تا تاریخ ۲۰ ماه می گذشته انباشت اورانیوم غنی‌شده در ایران به مرز ۱۵۷۱۶۰ رسیده. این در حالی است که مرز تعیین‌شده در موافقت‌نامه هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ برابر با ۲۰۲ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده معادل ۲۰۰ کیلوگرم UF6 با یک زرد است. گزارش بازرسان آژانس که خلوص

اعمال مجدد تحریم‌ها و افزایش آنها، با تعهدات بین‌المللی آمریکا مغایرت دارد، به طوری که آمریکا به صورت یک جانبه از یک تعهد بین‌المللی رسمی خود در چارچوب کنوانسیون وین خارج شده و برای بی‌اثرکردن آن تعهد به تحریم متوسل شده که این عمل مغایرت کامل با اصل وفای به عهد و لازم‌الاجرابودن تعهدات بین‌المللی دارد و مخالف حقوق بین‌الملل معاهدات است. باید گفت فشار آمریکا از طریق اعمال تحریم ثانویه بر دیگر کشورها برای منع تجارت با ایران یا انسداد دارایی‌های ایران با روح حقوق بین‌الملل معاهدات مغایرت دارد.

دوم، قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل که در ۲۰ ژوئن ۲۰۱۵ به تصویب تمامی اعضای شورای امنیت رسید، توافق برجام را در مصوبات لازم‌الاجرای شورای امنیت قرار می‌دهد و اعمال هر نوع تحریمی علیه ایران به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با این قطع‌نامه مغایرت دارد و به موجب این قطع‌نامه تمامی قطع‌نامه‌های فصل‌هفتمی شورای امنیت علیه ایران ملغی است. انسداد دارایی‌های ایران در بانک‌های کراهی با قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت مغایرت دارد.

سوم با اقامه دعوی ایران علیه آمریکا در دیوان بین‌الملل دادگستری و صدور دستور موقت از سوی دیوان با تاکید بر اینکه آمریکا هر نوع محدودیتی را بر صادرات دارو و وسایل پزشکی، مواد غذایی، تجهیزات مربوط به هوانوردی و امنیت پروازی

دیپلماسی

چالش تهران و سئول از منظر حقوق بین‌الملل

رویکرد کره‌جنوبی فاقد توجیه حقوقی

مرتفع کند، هر نوع پرداخت مالی و نقل و انتقالات بانکی از شمول تحریم‌های آمریکا مستثنا می‌شود. این دستور دیوان که به موجب ماده ۴۱ اساسنامه الزام‌آور است با توجه به محتوای آن یک حمایت قضانی بین‌المللی الزام‌آور از حقوق ملت ایران در برابر آمریکااست که از لحاظ حقوق‌بشری دارای برجستگی خاصی است و در تاریخ حمایت قضائی بین‌المللی با حقوق بشر مورد توجه قرار گرفته است. به موجب دستور موقت دیوان بین‌الملل دادگستری در اکتبر ۲۰۱۸، آمریکا باید تمامی موانع حقوق بین‌الملل را واردات مواد غذایی و دارویی و نقل و انتقالات ناشی از آن مرتفع و مبادلات بانکی را برای مقاصد اشاره‌شده امکان‌پذیر کند. بنا بر این دستور موقت دیوان بین‌الملل دادگستری بانک‌های کره‌جنوبی نمی‌توانند اموال ایران را مسدود کنند و مانع تجارت در زمینه دارو و مواد غذایی شوند و این اقدام با دستور موقت دیوان مغایرت دارد.

چهارم، کشورها نمی‌توانند به بهانه منافع اقتصادی یا حقوق داخلی خود از اجرای قواعد حقوق بین‌الملل خودداری کنند و در این موضوع تنها عاملی که سبب انسداد دارایی ایران شده، فشارهای آمریکا و منافع اقتصادی بانک‌های کراهی است که این نمی‌تواند به هیچ وجه توجیهی برای عدم اجرای تعهدات بین‌المللی باشد.

پنجم، انسداد دارایی‌های ایران مغایر با حقوق بین‌الملل، موجبات مسئولیت بین‌المللی

دولت کره‌جنوبی را به جهت نقض قواعد حقوق بین‌المللی، از جمله موافقت‌نامه‌های مالی دوجانبه، قطع‌نامه شورای امنیت و دستور موقت دیوان بین‌الملل دادگستری فراهم می‌کند.

ششم، برای رفع انسداد از دارایی‌های ایران دو مسیر قابل طرح است. اول در سیستم قضائی کره‌جنوبی به جهت نقض آن دسته از قوانین و مقررات بین‌المللی که نقض قواعد حقوق داخلی کره‌جنوبی است، امکان طرح دعوا در آن کشور به طرفیت بانک‌های کراهی وجود دارد. دوم، به جهت نقض حقوق بین‌الملل و نقض تعهدات بین‌المللی که به آنها اشاره شد، امکان طرح دعوا در دیوان بین‌الملل دادگستری نیز قابل تصور است.

با ملاحظه آنچه شرح داده شد، باید گفت به جهت اینکه اعمال تحریم‌های آمریکا بعد از برجام با حقوق بین‌الملل مغایرت دارد و در تعارض کامل با قواعد حقوق بین‌الملل است فاقد توجیه حقوقی است و اقدامات ثانویه کشورها نیز به لحاظ فقدان مبنای حقوقی مستحکم در حقوق بین‌الملل با قواعد حقوق بین‌الملل و تعهدات آنها مغایرت دارد و این‌ کشورها نمی‌توانند به تحریم ثانویه آمریکا به عنوان یک استدلال برای توقف دارایی‌های ایران استناد کنند. چنین رفتارهای مغایر با حقوق بین‌الملل بر مبنای اعمال زور آمریکا موجبات مسئولیت بین‌المللی برای کشورهای تابع را ایجاد خواهد کرد.

قابل تحقق نبوده و تحولات ماه‌های گذشته نیز حکایت از غیرواقعی‌بودن تحلیل‌های رسانه‌ای و سیاسی مخالفان برجام و مناسبات ایران و اروپا داشت. جمهوری اسلامی ایران به دنبال چندین نوبت فرصت‌دادن به اروپا برای اجرای تعهدات برجامی آنها و جبران خروج و تحریم‌های مجدد آمریکا علیه ایران، سرانجام از تابستان گذشته گام‌های پنج‌گانه و تدریجی خود را در کاستن از تعهدات بعضا داوطلبانه برجامی خود به مورد اجرا درآورد و طی آن عبور از مرز اورانیوم با غنای ضعیف، غنی‌سازی بالای مرز ۳۰۶ درصد، عبور از محدودیت‌های تحقیق و توسعه، آغاز مجدد فعالیت‌های غنی‌سازی در سایت فوردو و عدم پیروی از محدودیت تعداد سانتریفیوژها در دستور کار قرار گرفت.

در طول یک سال قبل از توسل ایران به اقدامات و راهبرد خود درخصوص چگونگی تداوم‌بخشی به تعهداتش در برجام، مذاکرات متعدد و مفصلی با اروپا درخصوص ترغیب هرچه بیشتر آنها به اجرای تعهداتشان به عمل آمد که باعث شد متقابلا اروپایی‌ها به سردمداری فرانسه و آلمان موضوع ایجاد کانال مالی مطمئن و مناسب، به زعم خود، برای تجارت با ایران را در دستور کار قرار دادند.

هرچند این کانال سازمانی پیچیده و ناشناخته برای اطراف مختلف آن داشت، اما درصدد بود با چارچوبی بین‌الدولسی (فرانسه– آلمان– انگلیس) و حمایت اتحادیه اروپایی و سهامداری سه کشور فرانسه، انگلیس و آلمان کار خود را پیگیری کند. قرائن و شواهد حاکی از آن است که به دلیل نگرانی و ترس شدید شرکت‌های اروپایی از مجازات‌های سنگین خزانه‌داری آمریکا علیه آنها، از ورود فعال و انجام مبادلات قابل‌توجه در این کانال مالی همچنان امتناع می‌کنند. اما در دوران بحران جهانی ویروس کووید ۱۹ برخی معاملات موسوم به «تبادلات تجاری انسان‌دوستانه» و پاره‌ای مرادوات تجاری درخصوص محصولات و ملزومات بهداشتی برجام از بیستم ژانویه گذشته مرحله پنجم اقداماتش را در زمینه کنارنهمان تمامی محدودیت‌های عملیاتی برای تولید اورانیوم غنی‌شده اعلام کرد و به اجرا درآورد که نتیجه آن اروپایی‌ها در یک اقدام عکس‌العلمی مدعی شدند که می‌خواهند موضوع توسل به سیاست ماشه را در دستور کار خود قرار دهند.

به دنبال این اعلام موضع جمهوری اسلامی ایران، وزرای خارجه سه کشور فرانسه، انگلیس و آلمان در بیانیه مشترکی نشان دادند که تلاش خواهند کرد تا موافقت‌نامه هسته‌ای امضا‌شده با ایران را همچنان فعال و زنده نگه دارند و بنابراین با سیاست‌های فشار حداکثری ایالات متحده علیه ایران همراهی نخواهند کرد. البته سه وزیر اروپایی در ادامه بیانیه خود اضافه کردند که در قبال اقداماتی که ایران درخصوص برجام در دست اجرا دارد، چاره‌ای جز رجوع به کمسیون مشترک و توسل به مکانیسم حل اختلافات منطق بر پاراگراف ۳۶ موافقت‌نامه برجام نخواهند داشت.

بیانیه ژانویه گذشته وزرای خارجه سه کشور اروپایی با این جمله کلیدی به پایان می‌رسید که با فعال‌کردن مکانیسم حل اختلافات درصدد هستند که فضای سیاسی برای گفت‌وگو در چارچوب برجام را با ایران باز نگه دارند. اگرچه تفسیرها و برداشت‌های مختلفی از مواضع اعلام‌شده در بیانیه وزرای خارجه فرانسه، انگلیس و آلمان درخصوص تصمیم اروپایی‌ها برای زمینه‌سازی ارجاع مجدد پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت مطرح می‌شد، اما پاراگراف ۳۶ برجام یک پروسه بسیار طولانی و مفصل را برای مراحل بعدی و احتمالی پرونده هسته‌ای پیش‌بینی کرده که به این سادگی‌ها

دیپلماسی

چشم‌ها را باید شست

● **برهان حقیقت‌جو:** تجربه دولت‌های پس از انقلاب در قیمت‌گذاری دستوری، قصه پرغصه‌ای است… هرچند تمام این مداخلات قیمتی با حسن‌نیت و به منظور حمایت از مردم و به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر انجام پذیرفته، اما عموماً نتایج مورد انتظار دولت تأمین نشده است. برای نمونه، در ماجرای ارز ۴۲۰۰، ذخایر ارزی به قیمت پایین از دست رفت، اما تورم اقلام دریافت‌کننده از حمایتی کنترل نشد و سهم بزرگی از منافع آن به جیب واردکنندگان رفت و اقشار آسیب‌پذیر ارتفاع زیادی کسب نکردند. منافع تعیین دستوری قیمت انرژی در سال‌های گذشته به جیب قاچاقچیان و دهک‌های بالای درآمدی که خودروهای متعدد در منازل داشتند، رفت و باز هم دهک‌های پایین نفع چندانی نبردند. قیمت خودرو در دستوری تعیین کردیم؛ اما اغلب خریداران خودرو ناچار شدند قیمت بازار را برای این محصول بپردازند و فقط منابع ارزی و ربالی به هدر رفت و انحصار به تولید و فروش خودرو در دست خودروسازان باقی ماند. قیمت نان را تعیین کردیم وزن آن کم شد و قیمت ماست را تعیین کردیم حجم آن کم شد تا باز هم منافع زیادی از تعیین قیمت دستوری علاید مردم نشود و تأمین ارزان‌قیمت منابع ارزی و ربالی کشور عایدی چندانی برای هک‌های پایین و آسیب‌پذیر نداشته باشد.

کیهان

کره‌ها با روحیه بسیجی بازمی‌شود

● **سیدمحمدسعید مدنی:**… روحیه بسیجی، روحیه‌ای است که دغدغه مردم و حل مشکلات مردم به‌ویژه پابرنگان و طبقات پایین را دارد، با روحیه و روش‌های اشرافی که نمی‌شود برای مستضعفان کار کرد. بنابراین اگر از لزوم روحیه بسیجی می‌گویم نه از سر شعارزدگی و کلیشه‌گویی است. بلکه یک ضرورت کاملاً مهم و تعیین‌کننده را یادآور می‌شویم که اگر میان‌داری نکنند، اگر به معنای واقعی به پوست و خون و فکر و عمل کلیت جامعه خاصه کسانی که اینجا و آنجا در دولت و مجلس و دستگاه قضائی و… ردای مسئولیت به تن کرده جاری نشود و… بی‌اغراق محال است بتوان بر مشکلات و موانع گوناگون داخلی و خارجی فائق آیم. فرهنگ و روحیه بسیجی باطل‌السر همه اقالتی است که مانع از حرکت پرخروش و شتابان انقلاب به سوی تحقق آرمان‌هاست. از دشمنی بی‌نقاب دشمنان قسم‌خورده گرفته تا نفوذی‌های رسمی و غیررسمی که نمونه اخیر آن نفوذ یک عنصر آلوده در قوه قضائیه است.

تجرب

مخاطرات کارنهمان کودک

● **کامیل احمدی:**… بر اساس کنوانسیون حذف فوری بدترین اشکال کار کودکان، کارفرمایان اجازه ندارند کودکان زیر ۱۵ سال را به کار بگیرند و برای کارهای سخت که سلامت جسم و روان کارگر را به خطر می‌اندازد نیز استخدام افراد زیر ۱۸ سال ممنوع است اما آنچه در عمل اتفاق می‌افتد غیر از این است. در بسیاری نقاط دنیا و از جمله ایران، برخی کودکان در کارگاه‌های خانوادگی بدون داشتن حقوقی مشخص به کار گرفته و بسیاری دیگر توسط کارفرمایان به صورت غیرقانونی به کارهای سخت گمارده می‌شوند. در این نوع کار چون ماهیت آشکار و علنی ندارد حقوق کودکان را راحتی نقض می‌شود. از طرف دیگر هم نظارت مستمر و کارآمد بر عملکرد کارگاه‌های کوچک باعث شده کارفرمایان سودجو هم کودکان نابالغ را به کار بگیرند و هم به راحتی حقوق آنها را نقض کرده و استثمار کنند… یکی از جنبه‌های پنهان‌تر کار کودک، «آزارها و خشونت‌های فیزیکی» است که در کارگاه‌های زیرزمینی کودکان محمل می‌شوند و به دلیل همان ماهیت پنهان این نوع کار شاید هرگز کسی متوجه نشود که بتواند به کودک کمک کند. اهمیت وضعیت کودکان در محیط بسته کارگاه‌های زیرزمینی و آسیب‌هایی که آنها را تهدید می‌کند، ضرورت توجه و حمایت از آنها را بیش از پیش کرده است…

روزها

آمریکا و روزهای تلخ پیش‌رو

● **حسن روشنده:**… کرونا، اعتراضات گسترده مردمی، افزایش روزافزون بیکاری، افت داده‌ها و شاخص‌های اقتصادی و رفتارها و سیاست‌های نامتعارف و جنجالی کاخ سفید، پنج چالش مهمی هستند که همزمان، ظهور و بروز یافته و عرصه را بر «سیاست قدرت» در آمریکا سخت و تنگ‌تر کرده‌اند. اینکه چالش‌های ذکرشده که روزبه‌روز فاصله ترامپ را با کاخ سفید در انتخابات پیش‌پیش‌رو زیاد می‌کند، تا چه اندازه بر سرنوشت سیاسی ترامپ در انتخابات ماه نوامبر اثر خواهد گذاشت، فعلاً مسئله مهم نیست… اکنون فضای آمریکا توسط فاشیست‌ها و نئونازیست‌هایی از جنس ترامپ که خود را صاحب قدرت و اختیار می‌دانند و در کاخ سفید تجمع کرده‌اند، چنان امنیتی شده است که قبل از این مشابه آن وجود نداشته است. بنابراین باید گفت حتی اگر این بحران با زور گلوله‌های پلاستیکی و حتی جنگی هم فروکش کند، به آتش زیر خاکستر تبدیل شده و دولتمردان آتی آمریکا را چه ترامپ باشد یا نباشد رها نخواهد کرد و باید به انتظار نشست و روزها و ماه‌های دیگر آمریکا و سرزمین دموکراسی دروغین را هم دید و آن روز خیلی دور نخواهد بود.